

Nr 632

Av herr Nordgren m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare m. m.

(Lika lydande med motion nr 504 i Första kammaren)

Ett viktigt inslag i ungdomens yrkesutbildning utgör den verksamhet som bedrivs vid inbyggda företagsskolor och i form av lärlingsutbildning inom hantverksföretag, byggnadsbranschen m. fl. De företag, branschförbund och huvudorganisationer som är berörda av denna utbildning nedlägger sedan många år ett omfattande arbete på att utveckla dessa former av yrkesutbildning. Ansträngningarna har mött ett glädjande gensvar i form av ökat utnyttjande av dessa utbildningsresurser. Detta kan bl. a. utläsas av den takt vari lärlingsbidragen tages i anspråk. De 2 200 nya bidragsrum som står till förfogande för dylik utbildning under innevarande budgetår kommer enligt nu föreliggande statistik hos skolöverstyrelsen att vara helt disponerade före budgetårets utgång.

Enligt från skolöverstyrelsen inhämtade uppgifter hade den 19 januari 1967 1 415 ansökningar om statsbidrag för lärlingsutbildning hos hantverksmästare och i byggnadsföretag bifallits, därav 488 från byggnadsföretag. Till skolöverstyrelsen hade dessutom inkommit inte mindre än 2 368 ansökningar, som för närvarande befinner sig på remiss eller förberedes för avgörande inom överstyrelsen. Skulle samtliga ansökningar komma att bifallas skulle således erfordras 3 783 statsbidrag. Det är under alla förhållanden uppenbart, att det nu disponibla antalet bidragsrum, 2 200, helt kommer att tagas i anspråk och att ett stort antal ärenden får överföras till budgetåret 1967/68. I sammanhanget bör också understrykas, att hänsyn inte nu har tagits till de ansökningar som inflyter efter den 19 januari.

Vi hälsar med tillfredsställelse att departementschefen i likhet med skolöverstyrelsen föreslagit, att antalet kurstillägg ökas med ca 200. Utvecklingen på detta område är ett uttryck för ett växande behov av att komplettera den praktiska utbildningen med teoretiska kurser.

Enligt vår bestämda uppfattning finns det all anledning för statsmakterna att stödja utvecklingen av yrkesutbildningen inom näringslivet, vilket inom detta område bäst kan ske genom en sådan anslagsbeviljning, att ungdomens vilja och intresse att erhålla en av arbetsmarknadsparterna

godkänd yrkesutbildning kan tillgodoses utan restriktioner. Kungl. Maj:t bör erhålla bemyndigande att bestämma medelsramen för denna utbildningsform, vilket skulle ge skolöverstyrelsen möjlighet att varje år bevilja bidrag till lärlingsutbildningen i den omfattning som motsvarar den reella efterfrågan.

I och för sig skulle det vara motiverat att öka bidragsbeloppen med ca 30 %, vilket ungefär motsvarar den ökning av kostnaderna som hantverksmästare och byggnadsföretag fått vidkännas sedan 1958 på grund av bl. a. stegringen av såväl lönerna för dem som har till uppgift att instruera lärlingarna som lärlingslönerna. Vi vill i detta sammanhang hänvisa till yrkesutbildningsberedningens förslag i betänkandet »Yrkesutbildningen» (SOU 1966:3) om att lärlingsbidragen skulle uppgå till 2 000 kr. per år. Med hänsyn till att beredningens förslag för närvarande överväges inom departementet avstår vi emellertid från att nu ställa något yrkande om uppräknings av bidragsbeloppet. Vi vill dock understryka att det av både principiella och praktiska skäl är motiverat att utforma statsbidragssystemet så, att bidragen i rimlig utsträckning följer indexutvecklingen.

Med hänsyn till det starka och växande intresset för denna för samhället relativt billiga form av yrkesutbildning anser vi det för dagen vara viktigast att omedelbart utöka antalet lärlingsbidrag med 800 till 3 000 per år.

Under hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte besluta att inrätta ytterligare 800 bidragsrum och att till främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare m. m. anvisa ett förslagsanslag av 4 364 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1967

Hans Nordgren (h)

Anders Jonsson (fp) Sven G. Andersson (fp) Jan-Ivan Nilsson (cp)
i Örebro